



Αθήνα, 23 Φεβρουαρίου 2021

Ερώτηση

Προς τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΘΕΜΑ: «Απευθείας αναθέσεις και απαξίωση των Ειδικών Υπηρεσιών του ΕΣΠΑ»

Η προγραμματική περίοδος 2000-2006 (Γ΄ ΚΠΣ) και το πέρασμα στο μοντέλο επιμερισμένης διαχείρισης (μεταξύ ΕΕ και κρατών μελών) είχε ως συνέπεια, σε εθνικό επίπεδο, την εγκαθίδρυση ενός διαχειριστικού μηχανισμού - με την δημιουργία Αρχών Διαχείρισης και Ελέγχου - εξελισσόμενου και προσαρμοζόμενου στις ανάγκες της κάθε προγραμματικής περιόδου. Το προσωπικό των Ειδικών Υπηρεσιών ΕΣΠΑ αποτελείται από εργαζόμενους του Δημοσίου τομέα και της ΜΟΔ Α.Ε., με υψηλά τυπικά προσόντα, τεχνογνωσία, εξειδίκευση και εμπειρία στη διαχείριση των συγχρηματοδοτούμενων έργων.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ) συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 5 του ν. 3614/2007, υπάγεται ως υπηρεσιακή μονάδα στην Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ και έχει ως σκοπό τον σχεδιασμό των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και την παρακολούθηση της ορθής και αποτελεσματικής εφαρμογής τους, βάσει της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, καθώς και την παροχή νομικής υποστήριξης στις Ειδικές Υπηρεσίες της ΓΓ ΔΕ – ΕΣΠΑ, τις Διαχειριστικές Αρχές, τους Ενδιάμεσους Φορείς και τις Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ. Στις αρμοδιότητες της ΕΥΘΥ συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η συμμετοχή στις διαδικασίες διαπραγμάτευσης των Ευρωπαϊκών Κανονισμών, η εισήγηση στον Υπουργό για την έκδοση κανονιστικών πράξεων που αφορούν τους κανόνες διαχείρισης του ΕΣΠΑ, ο σχεδιασμός των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των Κανονισμών και της εθνικής νομοθεσίας, η αξιολόγηση των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου και οι βάσει αυτής κατάλληλες προσαρμογές, η συνδρομή των Διαχειριστικών Αρχών, των

Επιτελικών Δομών και των Ενδιάμεσων Φορέων σε ζητήματα νομικής φύσης που αναφύονται κατά την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων τους, η εισήγηση προτάσεων για την απλούστευση του συστήματος υλοποίησης των έργων ΕΣΠΑ, η διαμόρφωση της στρατηγικής για την πρόληψη και την καταπολέμηση της απάτης κλπ.

Από όλα τα ανωτέρω αναφερόμενα καθίσταται σαφές ότι η ΕΥΘΥ είναι η αρμόδια υπηρεσία για την υποβοήθηση του νομοθετικού έργου του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων προκειμένου να διαμορφωθεί το νέο κανονιστικό πλαίσιο των αναπτυξιακών παρεμβάσεων της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, όπως εξάλλου αποδεδειγμένα το έχει πράξει κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, αφού διαθέτει εξειδικευμένα και έμπειρα στελέχη.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι το νομοθετικό πλαίσιο για την διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή των συγχρηματοδοτούμενων από την ΕΕ αναπτυξιακών παρεμβάσεων, είναι πολλαπλώς εξειδικευμένο, απαιτεί δε, πέραν των νομικών και άλλου είδους γνώσεις ιδιαίτερου τεχνικού χαρακτήρα και για τους λόγους αυτούς δεν είναι ευρέως διαδεδομένο ως αντικείμενο παροχής υπηρεσιών από δικηγόρους – ελεύθερους επαγγελματίες. Είναι γνωστό δε, ότι ανάθεση με αντικείμενο τη σύνταξη σχεδίου νόμου για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, το 2014 δεν είχε τα επιθυμητά αποτελέσματα ως προς την ποιότητα του παραδοτέου και έτσι η ΕΥΘΥ ανέλαβε την σύνταξη εκ νέου σχεδίου νόμου που οδήγησε τελικά στην ψήφιση του ν. 4314/2014.

Εξάλλου, κατά την περίοδο διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ, η ΕΥΘΥ (και κατά περίπτωση σε συνεργασία με τις λοιπές Ειδικές Υπηρεσίες και την ΜΟΔ Α.Ε) παρείχε διαρκώς τη συνδρομή της στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ και στον αρμόδιο Υπουργό, για την παραγωγή νομοθετικού έργου και την έκδοση κανονιστικών πράξεων και ουδέποτε ανατέθηκε σύμβαση με αντίστοιχο αντικείμενο. Αντιθέτως, η πολύτιμη εμπειρία και η εξειδίκευση των στελεχών των Ειδικών Υπηρεσιών και των αρμοδίων Διευθύνσεων του Υπουργείου (της ΕΥΘΥ συμπεριλαμβανομένης) από την πολυετή εργασία στην υλοποίηση των αναπτυξιακών παρεμβάσεων σε ΚΠΣ και ΕΣΠΑ αξιοποιήθηκε με τον βέλτιστο τρόπο, όπως για παράδειγμα στην σύνταξη πλήρους και ολοκληρωμένου νομοσχεδίου (με αιτιολογική και λοιπές συνοδευτικές εκθέσεις) για το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (που κατατέθηκε στη Βουλή από τον νυν Υπουργό και είναι ήδη νόμος), όπου για πρώτη φορά εισήχθη η έννοια του προγραμματισμού και θεσμοθετήθηκαν κανόνες για την υλοποίηση έργων με αμιγώς εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω, προκαλεί έκπληξη και γεννά απορίες το γεγονός ότι στις 10/2/2021 αναρτήθηκε στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ Πρόσκληση με αποδέκτη τη Δικηγορική Εταιρεία "ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ - ΧΑΡΑ ΖΕΡΒΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ" προκειμένου να υποβάλει προσφορά για την απευθείας ανάθεση σύμβασης για «Εξειδικευμένες Νομικές Υπηρεσίες προς την ΓΓΔΕ και ΕΣΠΑ για τη διαμόρφωση του νέου κανονιστικού πλαισίου αναπτυξιακών παρεμβάσεων του ΕΣΠΑ της Νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027, τη σύνταξη του σχετικού σχεδίου νόμου και την εξειδικευμένη νομική υποστήριξη της ΓΓΔΕ και ΕΣΠΑ εντός του ανωτέρω πλαισίου και της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας», με προϋπολογισμό € 58.000 (πλέον ΦΠΑ) με πόρους από το Ε.Π «Τεχνική Βοήθεια 2014-2020» (υπ' αρ. πρωτ. 17622/10-2-2021 έγγραφο, ΑΔΑ: 6ΤΩΦ46ΜΤΛΡ-ΕΓΔ).

Ως αντικείμενο του έργου προβλέπεται α) η μελέτη του ενωσιακού κανονιστικού πλαισίου για την ΠΠ 2021-2027 και η καταγραφή των κρίσιμων διατάξεων που χρήζουν περαιτέρω επεξεργασίας για την ένταξή τους στο εθνικό κανονιστικό πλαίσιο του νέου ΕΣΠΑ (παραδοτέο 1), β) η σύνταξη πίνακα

περιεχομένων σχεδίου νόμου που θα αποτελέσει το κανονιστικό πλαίσιο του νέου ΕΣΠΑ (παραδοτέο 2), γ) η σύνταξη ολοκληρωμένου σχεδίου νόμου με αιτιολογική και λοιπές συνοδευτικές εκθέσεις, που θα περιλαμβάνει διατάξεις για την οργάνωση των υπηρεσιακών δομών για την διαχείριση, λογιστική λειτουργία, έλεγχο, συντονισμό και παρακολούθηση του νέου ΕΣΠΑ (παραδοτέο 3) και δ) την παροχή εξειδικευμένης νομικής υποστήριξης προς την ΓΓΔΕ και ΕΣΠΑ και την ΕΥΘΥ (αναθέτουσα αρχή) κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου.

Επομένως, ο Ανάδοχος θα «μελετήσει» το ενωσιακό κανονιστικό πλαίσιο – δηλαδή τον Κανονισμό Κοινών Διατάξεων και τους Κανονισμούς για τα Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία της ΕΕ – προκειμένου να καταγράψει τις διατάξεις που θα πρέπει να ενταχθούν στην εθνική νομοθεσία. Θα μελετήσει, δηλαδή, το ίδιο (υπό διαμόρφωση ακόμα) ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο για το οποίο η ΕΥΘΥ σε συνεργασία με τις λοιπές υπηρεσίες του Υπουργείου συν-διαμορφώνει συμμετέχοντας στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, μεταξύ οργάνων της ΕΕ και κρατών μελών, ήδη από τον Μάιο του 2018! Και αυτό θα αποτελέσει το πρώτο παραδοτέο του Αναδόχου, ενώ το δεύτερο «παραδοτέο» θα είναι ο πίνακας περιεχομένων του υπό σύνταξη νομοσχεδίου!

Περαιτέρω προβληματισμούς γεννά η εικόνα «αυξημένων αναγκών» για την παροχή νομικών υπηρεσιών από τον ίδιο ανάδοχο, αφού μετά την Γενική Γραμματεία ΔΕ και ΕΣΠΑ ακολούθησε την αμέσως επόμενη μέρα και η Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΣ. Ειδικότερα, στις 11/2/2021 αναρτήθηκε στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ η απευθείας ανάθεση σύμβασης στην δικηγορική εταιρεία "ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ - ΧΑΡΑ ΖΕΡΒΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ", με αντικείμενο «την παροχή υπηρεσιών νομικού χαρακτήρα και νομικών συμβουλών που σχετίζονται με διαδικασίες ενώπιον δικαστηρίων, δικαιοδοτικών ή θεσμικών οργάνων και δημοσίων αρχών σχετικά με την τήρηση του εθνικού και κοινοτικού δικαίου διαχείρισης του ΕΠΑΝΕΚ, των κανόνων του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου και σύναψης δημοσίων συμβάσεων καθώς και παροχή γνωμοδοτήσεων ειδικού χαρακτήρα προς την Ειδική Γραμματεία ΕΤΠΑ και ΤΣ», με συμβατικό τίμημα € 60.000 (πλέον ΦΠΑ).

Επειδή οι εργαζόμενοι στο ΕΣΠΑ διαθέτουν υψηλά τυπικά προσόντα και πολυετή πλέον εμπειρία στη διαχείριση, τον έλεγχο, την εφαρμογή και τον συντονισμό των αναπτυξιακών παρεμβάσεων.

Επειδή στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ υπάγεται και η Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης, που είναι αρμόδια για την νομική υποστήριξη της Γενικής Γραμματείας, των λοιπών Ειδικών Υπηρεσιών, Διαχειριστικών Αρχών, Ενδιάμεσων Φορέων και Επιτελικών Δομών, που διαθέτει και το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό για την εκπόνηση του συγκεκριμένου έργου.

Επειδή αχρείαστες απευθείας αναθέσεις, που δεν εξυπηρετούν πραγματικές ανάγκες αλλά προφανώς άλλους σκοπούς, απαξιώνουν τις Υπηρεσίες και τους ίδιους τους εργαζόμενους σε αυτές.

Επειδή οποιαδήποτε επίκληση υπηρεσιακής ανάγκης, φόρτου εργασίας ή ανάγκης για «εξειδικευμένες» γνώσεις θα είναι εντελώς προσχηματική.

Επειδή στο παρελθόν έχουν παρατηρηθεί φαινόμενα ανάθεσης έργων ή υπηρεσιών χωρίς την απαραίτητη εμπειρία και την εξειδικευμένη γνώση, που απαιτεί το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και έργων, που είχαν ως αποτέλεσμα όχι μόνο την διασπάθιση πολύτιμων οικονομικών πόρων αλλά και την περαιτέρω επιβάρυνση των εργαζομένων στις Ειδικές Υπηρεσίες, που ουσιαστικά έκαναν τη δουλειά του αναδόχου.

Επειδή η διαχείριση των οικονομικών της Γενικής Κυβέρνησης διέπεται από τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, που εξειδικεύεται στις επιμέρους αρχές της οικονομικότητας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας, της υπευθυνότητας και της λογοδοσίας και της διαφάνειας.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Για ποιον/ποιούς συγκεκριμένο/ους λόγο/ους δεν ανέλαβε η Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης τη σύνταξη του νομοσχεδίου, της αιτιολογικής και των λοιπών συνοδευτικών εκθέσεων για την υλοποίηση των αναπτυξιακών παρεμβάσεων του νέου ΕΣΠΑ (2021-2027);
2. Πως τεκμηριώνεται ότι ένας εξωτερικός συνεργάτης δύναται να προσφέρει εξειδικευμένες υπηρεσίες και να υποδείξει τις κρίσιμες διατάξεις του Ενωσιακού Κανονιστικού Πλαισίου για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, στα στελέχη της ΕΥΘΥ που συμμετείχαν εξ αρχής στην διαμόρφωσή του;
3. Με ποια κριτήρια επελέγη ο συγκεκριμένος ανάδοχος ειδικά όσον αφορά τις εξειδικευμένες γνώσεις και την απαιτούμενη εμπειρία για την παροχή των συγκεκριμένων υπηρεσιών και από ποια δικαιολογητικά έγγραφα αποδεικνύεται η καταλληλότητα, η επάρκεια, η εμπειρία;
4. Με ποια κριτήρια κοστολογήθηκε η παροχή των συγκεκριμένων υπηρεσιών στο ποσό των € 58.000 (μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ);

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Χαρίσης Αλέξανδρος (Αλέξης)

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αθανασίου Αθανάσιος (Νάσος)

Αλεξιάδης Τρύφων

Αμανατίδης Ιωάννης

Αναγνωστοπούλου Σία

Αραχωβίτης Σταύρος

Βαρδάκης Σωκράτης

Γιαννούλης Χρήστος

Γκαρα Νατάσα

Δραγασάκης Ιωάννης

Δρίτσας Θεόδωρος

Ελευθεριάδου Σουλτάνα

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Ηγουμενίδης Νικόλαος

Θραψανιώτης Εμμανουήλ
Καρασαρλίδου Φρόσω
Κάτσης Μάριος
Κόκκαλης Βασίλειος
Μάλαμα Κυριακή
Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)
Μάρκου Κωνσταντίνος
Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος
Μιχαηλίδης Ανδρέας
Μπαλάφας Ιωάννης
Μωραΐτης Αθανάσιος
Νοτοπούλου Αικατερίνη
Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα
Παπαδόπουλος Αθανάσιος
Παπαηλιού Γεώργιος
Παπανάσιου Αικατερίνη
Πέρκα Θεοπίστη
Πολάκης Παύλος
Πούλου Παναγιού (Γιώτα)
Σαντορινιός Νεκτάριος
Σαρακιώτης Ιωάννης
Σκουρλέτης Παναγιώτης (Πάνος)
Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)
Σκούφα Μπέττυ
Σπίρτζης Χρήστος
Συρμαλένιος Νικόλαος
Τελιγιορίδου Ολυμπία
Τζούφη Μερόπη
Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος
Φάμελλος Σωκράτης
Φίλης Νικόλαος
Φωτίου Θεανώ
Χαρίτου Δημήτριος
Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης

Χρηστίδου Ραλλία
Ψυχογιός Γεώργιος